

Θνήσκει υπέρ Πατρίδος.

Εφημερίς Εστία Νοέ 30, 2022.

110 χρόνια από τόν θάνατο τοῦ ποιητοῦ Λορέντζου Μαβίλη στό πεδίο τῆς μάχης «Ὁ πόλεμος μοῦ ἐπιφύλαξε τήν τιμή νά θυσιάσω τή ζωή μου γιά τήν Ἑλλάδα»

Τῆς Ἰωάννας Γ. Καραγκιούλογλου.

ΕΝΑΣ συνήθως εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἰκονίζει μία ὁλόκληρη ἐποχή, μία ὁλόκληρη κοινωνία, σαρκώνοντας τήν ἰδέα γιά τήν ὁποία ἀγωνίστηκε καί γιά τήν ὁποία ἐν τέλει θυσίασε μέ αὐταπάρνηση τήν ὑπαρξή του. Στό Πάνθεον τῶν Ἡρώων αὐτῆς τῆς ὑφῆς κατατάσσεται ὁ Λορέντζος Μαβίλης.

Ἡ Μοῖρα θά ὀδηγήσει τόν παπποῦ του νά ἔλθει στήν Κέρκυρα ὡς πρόξενος τῆς Ἰσπανίας. Στήν Ἑλλάδα ἐπέλεξε νά ριζώσει καί νά κάνει οἰκογένεια. Ὁ υἱός του, Παῦλος, γίνεται ἕνας ἐπιτυχημένος δικαστικός, ἐρωτεύεται τήν Κερκυραία Ἰωάννα Καποδίστρια Σούφη, καί τό φθινόπωρο τοῦ 1860 γεννιέται ὁ Λορέντζος. Ὁ φιλομαθής νέος ὁλοκληρώνει τήν ἐγκύκλια παιδεία του στό Πανελλήνιο Ἐκπαιδευτήριο «Καποδίστριας», καί ἀπό πολύ μικρός ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ μερικές ἀπό τίς σπουδαιότερες προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς του. Ὁ Ἑλληνιστής καί ἱστορικός διδάσκαλός του, Ἰωάννης Ρωμανός, τόν μυεῖ στήν Ἀναγνωστική Ἐταιρεία Κερκύρας, στό πρῶτο καθίδρυμα τοῦ νεώτερου Ἑλληνισμοῦ. Ἐκεῖ, ὁ Μαβίλης θά ἀφιερωθεῖ μέχρι καί τό τέλος τῆς ζωῆς του.

Γνωρίζεται μέ τόν κορυφαῖο τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καί ἀρχηγό τοῦ κόμματος τοῦ Ρήγα Φεραίου, τόν Κωνσταντινουπολίτη Ἰάκωβο Πολυλά, ὁ ὁποῖος μάλιστα εἶχε ἀγωνισθεῖ γιά τήν Ἑνωσι τῆς Ἑπτανήσου μέ τήν Ἑλλάδα. Ἀξίζει νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι φίλος καί διδάσκαλος τοῦ Πολυλά ἦταν ὁ Διονύσιος Σολωμός. Ἀπό τόν Ἰάκωβο Πολυλά ὁ Λορέντζος διδάχθηκε τήν ἀγάπη γιά τίς Τέχνες καί τά Γράμματα, μεταλαμβάνοντας τήν ἱερή κληρονομιά τοῦ Ἐθνικοῦ Ποιητῆ.

Ὁ Ἔρωτας γιά τήν Πατρίδα εἶχε φυτευθεῖ στήν καρδιά τοῦ Κερκυραίου φέρελπι. Μέ τήν καθοδήγηση τοῦ σοφοῦ διδασκάλου ἐγκολπώθηκε τά ἀριστουργήματα τοῦ Ἀρχαίου Κόσμου. Παράλληλα,

σπούδασε τήν ιταλική, άγγλική, γαλλική, γερμανική, καί ισπανική, καί έντρύφησε στήν ξένη φιλολογική δημιουργία, διευρύνοντας τούς πνευματικούς του όρίζοντες. Ώς φοιτητής, μελέτησε τούς Dante, Shakespeare, Goethe καί Schiller, τούς όποίους καί μετέφρασε άργότερα. Κατά τήν μονοετή του παραμονή στήν Άθήνα, ό Πολυλάς τόν συστήνει στόν Χαρίλαο Τρικούπη, μέ τόν όποίο τότε θεμελίωνε τό πέμπτο πολιτικό κόμμα.

Τό 1879 ό Μαβίλης συνεχίζει τίς σπουδές στήν Γερμανία, όπου παραμένει γιά δεκατέσσερα συναπτά έτη. Πέραν τών κλασικών σπουδών, επιδίδεται στήν Γλωσσολογία. Ή προσωπικότητά του χαρακτηρίζεται από τό συνεχές άνοιγμα τής σκέψης. Μέσα σέ ένα έντονα φορτισμένο ιστορικό καί πολιτικό γίνεσθαι, ό Μαβίλης ένστερνίζεται τίς ιδέες του Κάντ, του Σωπενάουερ καί του Παρνασσιισμού. Ή μάθηση όμως δέν ήταν ό σκοπός τής ύπάρξεώς του. Πίστευε πώς έπρεπε νά δημιουργήσει ένα έργο άντάξιο τών μεγάλων του Πνεύματος.

Ή κοφτερή κρίση καί τό δυνατό του μνημονικό –ήξερε άπ' έξω τήν Θεία Κωμωδία του Δάντη καί τά Όμηρικά Έπη, έπαιζε σκάκι μέ έπτά άντιπάλους χωρίς νά βλέπει τό παίξιμο– καί άλλα ιδιαίτερα χαρίσματά του, έδειχναν πώς θά έπετύχαινε τόν σκοπό του. Δέν γνωρίζουμε άν ή κληρονομιά πού μάς άφησε ήταν γιά εκείνον τό έπιθυμητό. Τό σίγουρο είναι πώς ό Τρόπος μέ τόν όποίο εργάστηκε γιά τόν Σκοπό, ήταν πρωτοφανής. Έπεξεργάστηκε τήν γνώση καί τά χαρίσματά του στήν έντέλεια, μέ καρτερική έπιμονή. Μέσα στά πενήντα του σονέττα, έβαλε τήν ψυχή του. Όλες οι άρετές του όμως αναδεικνύονται στό άρτιο καί έξόχως λυρικό σονέττο «Ή Έλιά».

Ή αύστηρή άφοσίωση στό Χρέος ήταν ό άτεγκτος κανόνας τής ζωής του.

Ή Κρητική Έπανάσταση, οι πόλεμοι, κάθε έθνικό κίνημα, τόν ευρισκαν πρόθυμο νά θυσιάσθεϊ. Καρτερικός στόν πόνο καί στήν στέρση, συμμετείχε στήν έκστρατεία του 1897. Λαβώθηκε από βόλι καί στό χέρι καί στόν βραχίονα. Αύστηρός πάντα μέ τόν έαυτό του, δέν απέφευγε κανένα από τά βάρη του Πολίτη, πιστεύοντας στήν ύπακοή στους νόμους καί στό καθήκον. Σεβόταν τήν κοινή γνώμη, αλλά δέν δίσταζε νά βρίσκεται

μέ εκείνους πού τοῦ ὑπαγόρευε ἡ συνείδησή του. Τό παράστημα καί ἡ συμπεριφορά του γοήτευαν τούς ἀνθρώπους. Ἦταν τρυφερός καί εἰλικρινής μέ τούς ἀγαπημένους του. Ἐνέπνεε σεβασμό καί ἐμπιστοσύνη.

Ἔπρεπε ὅμως νά μεσολαβήσει ὁ ἥρωικός θάνατος καί ἡ πολεμική δόξα, γιά νά ἀναγνωρισθεῖ ἡ προσφορά τοῦ Λορέντζου Μαβίλη στήν Πατρίδα.

Παρά τό προχωρημένο τῆς ἡλικίας, δέν δίστασε νά λάβει μέρος στήν τελευταία ἐκστρατεία. Δέν τόν φόβιζαν οἱ τεράστιες κακουχίες πού θά ἀντιμετώπιζε διασχίζοντας τήν Θεσσαλία, τήν Μακεδονία καί τήν Ἡπειρο ὡς Γαριβαλδινός Λοχαγός. Εἶχε φθάσει μέ τούς ἄνδρες του στόν Δρίσκο, μέ τό ὄνειρο νά μπεῖ νικητής στήν πρωτεύουσα τῆς Ἡπείρου. Ἀλλά ἡ Μάχη ἐκεῖ ἦταν καταστροφική γιά τό Τάγμα τῶν Γαριβαλδινῶν. Τήν παραμονή τῆς 28ης Νοεμβρίου τοῦ 1912 ὁ ἀρχηγός εἶχε προτείνει νά ὑποχωρήσουν. Στό πολεμικό συμβούλιο ὁ Μαβίλης ἀντιστάθηκε καί ἐπέλεξε νά συμμετάσχει στήν ἀπελπισμένη μάχη τῆς ἐπομένης γιά τήν τιμή τῶν ὄπλων.

Ἦταν ἀκόμη αὐγή. Τό τάγμα ἀποδεκατιζόταν, καί οἱ ἀξιωματικοί ἔπεφταν ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλον. Μέσα στό χαλάζι ἀπό τίς σφαῖρες ὁ ποιητής προχωροῦσε ἀγέρωχος πρὸς τήν κορυφή. Ἐνα βόλι τόν βρῆκε στό πρόσωπο.

Ἐποχρεώθηκε νά ἀποτραβηχθεῖ. Σέ ἕνα ξωκκλήσι τοῦ Δρίσκου στεγαζόταν τό στρατιωτικό νοσοκομεῖο. Φτάνοντας ἐκεῖ λαβωμένος, σήκωσε τό βλέμμα του γιά νά ξαναδεῖ τόν κάμπο τοῦ πολέμου καί ἕνα ἀκόμη βόλι τόν ἤρρε στό στόμα. Τά τελευταῖα του λόγια ἦταν συγκλονιστικά.

«(...) Ἐπερίμενα πολλές τιμές ἀπό τοῦτον τόν πόλεμο, ἀλλά ὄχι καί τήν τιμή νά θυσιάσω τήν ζωή μου γιά τήν Ἑλλάδα μου.»

Ἔτσι ἔσβησε ἡ εὐγενική αὐτή ὕπαρξη. Ἀκριβῶς ὅπως τό εἶχε προφητεύσει στό ἐκλεκτό σονέττο «ΧΑΡΡΙΣ».

Χερουβικῆς χαρᾶς χρυσός ἀθέρας
Σ' ἐφλόγισε πατῶντας τῆς Ἡπείρου
Τό χῶμα, σά στήν πλατωσιά τοῦ ἀπείρου

Νᾶστραφτε ἀπό τό «έν τούτω νίκα» ὁ αἰθέρας,
Καί σά σέ λάμψη παρουσίας δευτέρας
Μ' ἀποκαλυπτικοῦ ἀγαλλίαση ὄνειρου
Νᾶβλεπες στό βυθό τοῦ Παμπονήρου
Νά γκρεμιστῆ ἡ Τουρκιά, τό ἀνίερο τέρας.
Καί σέ λόγου σου τότε ἔκαμες τάμα
Νά φτάσης ὅπου μόνο αὐτός ξαμόνει
Ποῦναι ποιητής καί μάρτυρας ἀντάμα.
Τοῦ Ἀπόλλωνα ὄχι ἡ χάρη, ἡ δόξα μόνη
Σοῦ ἔλειπε τοῦ θανάτου –κ' ἕνα βόλι
Σ' ἔστειλ' ἥρωα στό ἠλύσιο περιβόλι.

Ἔτσι ἔπεσε ὑπέρ πατρίδος τήν 28η Νοεμβρίου τοῦ 1912 ὁ Ποιητής
Λορέντζος Μαβίλης. Στεφανωμένος ἥρωας, δοξασμένος στήν Ἡπειρωτική
Γῆ.

Αἰωνία του ἡ Μνήμη.

***Νομικός καί Ἐπιστήμων Οἰκονομικῆς καί Κοινωνικῆς Διοικήσεως.**